

ÖVERENSKOMMELSE OM MILJÖÅTGÄRDER I PROJEKTET RYSSBERGEN

**Bilaga 10 till Exploateringsavtal avseende
Ryssbergen**

Innehållsförteckning

<u>1</u>	<u>Bakgrund</u>	4
<u>2</u>	<u>Redovisning</u>	4
<u>3</u>	<u>Natur och grönytefaktor</u>	4
<u>4</u>	<u>Begränsad klimatpåverkan</u>	5
<u>5</u>	<u>Rent vatten</u>	5
<u>6</u>	<u>God bebyggd miljö</u>	6
<u>7</u>	<u>Miljökrav vid utförande av entreprenader</u>	6
<u>7.1</u>	<u>Byggherrens miljöarbete</u>	6
<u>7.1.1</u>	<u>Miljöledning i Exploatörens verksamhet</u>	6
<u>7.1.2</u>	<u>Miljöplan för Exploatörens arbeten</u>	7
<u>7.1.1</u>	<u>Miljöronder</u>	7
<u>7.1.2</u>	<u>Revisioner</u>	7
<u>7.2</u>	<u>Skydd för kringboende, verksamheter och trafikanter</u>	8
<u>7.3</u>	<u>Energi och klimat</u>	8
<u>7.4</u>	<u>Fordon och arbetsmaskiner</u>	8
<u>7.4.1</u>	<u>Drivmedel</u>	8
<u>7.4.2</u>	<u>Fordon och arbetsmaskiner</u>	10
<u>7.5</u>	<u>Kemiska produkter, varor och material</u>	11
<u>7.5.1</u>	<u>Innehåll av farliga ämnen</u>	11
<u>7.5.2</u>	<u>Dokumentation av kemiska produkter, varor och material</u> ..	12
<u>7.5.3</u>	<u>Förvaring och hantering av kemiska produkter, drivmedel, mm</u>	12
<u>7.5.4</u>	<u>Resurser och avfall</u>	13
<u>7.5.4.1</u>	<u>Resursoptimering och förebyggande av avfall</u>	13
<u>7.5.4.2</u>	<u>Sortering av avfall</u>	13
<u>7.5.4.3</u>	<u>Tillstånd för transport och behandling av avfall</u>	13
<u>7.6</u>	<u>Luftföroreningar</u>	13
<u>7.7</u>	<u>Buller och stömljud</u>	14
<u>7.7.1</u>	<u>Luftburet ljud</u>	14
<u>7.7.1.1</u>	<u>Bullerkrav och skyddsåtgärder</u>	14

2022-02-02
Bilaga 10 till Exploateringsavtal avseende
Ryssbergen

7.7.1.2	Bullerutredning	14
7.7.1.3	Verifiering av krav	14
7.7.1.4	Stomljud	14
7.8	Natur- och kulturmiljö	14
7.9	Länshållningsvatten	15
7.9.1	Överskridanden och nödlägen	15
7.10	Jord- och bergmassor	15
7.10.1	Planering av masshantering	15
7.10.2	Påträffande av oförutsedda föroreningar	16

I Bakgrund

I Nacka kommun bedrivs ett aktivt miljöarbete för att skapa en mer hållbar stadsmiljö. Denna bilaga till exploateringsavtalet är en del i det arbetet och bygger på den överenskommelse som utformats i dialog med byggherren under stadsbyggnadsprojektets gång.

Kommunen ser positivt på de aktörer som vågar ligga i framkant och prova nya idéer som gynnar miljön i den stadsstruktur som växer fram i Nacka stad och i övriga delar av Kommunen. Det krävs nya kreativa idéer för att möta de svårigheter som väntar i framtiden vad gäller klimatet och den biologiska mångfalden. Syftet med detta dokument är att samla flera av miljö- och klimatfrågorna och hanteringen av dessa i samband med genomförandet av projektet i ett och samma dokument.

Utifrån de strategiska beslut som tagits inom Nacka kommun (Strategi för miljö- och klimatambitioner, miljöprogrammet med lokala miljömål, program för markanvändning) har Kommunen och Exploatören kommit överens om ett antal åtgärder inom projektet för bebyggelsen på kvartersmark, såväl produktionen som driften av den. Avsnitt 7 behandlar även miljöfrågor vad gäller allmän plats. I bilaga 7 till Exploateringsavtalet, Omfattningsbeskrivning av allmänna anläggningar, föreskrivs ytterligare miljökrav m.m. avseende allmän plats. Kommunen och Exploatörens överenskommelse vad gäller miljö- och klimatåtgärder för projektet framgår av detta dokument som utgör en bilaga till exploateringsavtalet för detaljplan för Ryssbergen avseende fastigheten Sicklaön 13:3.

2 Redovisning

Exploatörens redovisning av hur åtgärderna i detta dokument, avsnitt 4 till 7, kommer att genomföras ska ske till miljöenheten i särskilt PM benämnt ”Redovisning av miljöåtagande, avsnitt 3 till 6, till exploateringsavtalet för detaljplan för Ryssbergen avseende fastigheten Sicklaön 13:3 [och del av Sicklaön 134:21]”. PM:et ska vara Kommunen tillhanda i samband med att bygglovsansökan lämnas in till ansvarig myndighet respektive i samband med slutbesiktningssammanträdet.

3 Natur och grönytefaktor

Exploatören åtar sig, i enlighet med Länsstyrelsens beslut härom, att inte fälla träd under perioden 1 februari-15 augusti varje kalenderår som produktion pågår inom projektet på grund av häckningssäsong.

Vidare åtar sig Exploatören att redovisa grönytefaktor till Kommunen enligt Nacka stads modell och avsnitt 2 ovan. Det föreligger inga krav avseende nivån för grönytefaktorn.

4 Begränsad klimatpåverkan

Solceller ska anläggas i projektet i samråd med Kommunen.

Minst 20 % av boendeparkeringsplatserna för bil ska ha laddpunkter anpassade för elbil. Observera att lagstiftningen har krav på laddinfrastruktur och laddpunkter (8 kap. 4 § punkt 11 PBL, egenskapskrav, 3 kap. 20 b-c och 22 §§ Plan- och byggförordningen, svarar på hur egenskapskravet ska uppfyllas) som införs år 2025. Se även Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2021:2) om utrustning för laddning av elfordon.

I anslutning till varje samlad cykelparkering (inomhus) ska det finnas laddningsmöjlighet för elmoped eller elcykel.

Antal och utformning av cykelparkeringar ska följa Nacka kommuns rekommenderade parkeringstal för bostäder i Nacka kommun¹. Vid utformning av cykelparkeringsplatser ska hänsyn tas till manöverutrymme för cykel. I Trafikverket och Svenska Kommuner och landstings GCM-handbok anges lämpliga mått för utformning av cykelparkeringsplatser.

5 Rent vatten

De förslag på dagvattenhantering som redovisas i dagvattenutredningen ”Uppdatering av dagvattenutredning Ryssbergen, Ramböll, 20201218, rev 20210823” ska följas om inte någon annan lösning med samma funktioner bestäms i samråd med Kommunen. Se även §5.6 Dagvatten i Exploateringsavtalet. Dagvattenutredningen bifogas som underbilaga 10:1.

Exploatören ska även tillse att dagvatten inom Exploateringsområdets kvartersmark fördröjs och infiltreras i kvartersmarken samt avleds från kvartersmarken i enlighet med Kommunens anvisningar för dagvattenhantering på kvartersmark och allmän plats, version 3.0, daterad 2018-03-22.

Inför ansökan om bygglov ska Exploatören samråda med Kommunen och Nacka vatten & avfall AB avseende valda dagvattenåtgärder. Nacka vatten och avfall AB ska godkänna typ av åtgärder för rening och fördröjning av dagvatten.

¹ Rekommenderade parkeringstal för bostäder i Nacka kommun 2016-12-06
<https://www.nacka.se/48e8b1/contentassets/eca61b0e1f824401bca8ac4705aa03aa/bilaga-12-parkeringstal.pdf>

2022-02-02

Bilaga 10 till Exploateringsavtal avseende
Ryssbergen

Utomhusmiljön ska utformas med material som inte uppenbart bidrar till dagvattnets föroreningsbelastning. Det innebär till exempel att produkter och konstruktioner som innehåller större mängder koppar såsom exempelvis koppartak eller liknande eller plåt detaljer som är förzinkade, ska undvikas.

Om konstgräs används inom kvartersmarken ska ingen dressning med gummigranulat ske i konstgräsytan. Endast konstgräs dressad med sand får användas.

6 God bebyggd miljö

Samtliga byggnader inom exploateringsområdet skall uppföras i enlighet med ett miljöcertifieringssystem. Svanen, Miljöbyggnad, LEED och BREEM är exempel på etablerade certifieringssystem för byggnader som kan tillämpas. Att certifiera byggnaderna är för respektive byggherre frivilligt.

7 Miljökrav vid utförande av entreprenader

Under byggskedet av de åtgärder som omfattas av Exploateringsavtalet ska Kommunens miljökrav under genomförandet nedan följas om inte annat följer av lag eller annan författning. Att så sker kommer följas upp kontinuerligt tillsammans med Exploatören och de entreprenörer Exploatören anlitar som arbetar på platsen.

7.1 Byggherrens miljöarbete

7.1.1 Miljöledning i Exploatörens verksamhet

Exploatören eller av Exploatören anlitate entreprenörer ska bedriva ett systematiskt miljöarbete som minst omfattar följande ingående delar:

1. Miljöpolicy eller motsvarande dokument
 - Som är antagen av företagets ledning
 - Som innehåller ett åtagande om att följa tillämpliga lagar och andra krav som organisationen berörs av och som kan relateras till organisationens miljöaspekter och en ständigt förbättrad miljöprestanda.
2. Mål och handlingsplaner för betydande miljöaspekter och miljörisker.
3. Rutiner för:
 - Hantering av betydande miljöaspekter och miljörisker.
 - Egenkontroll och uppföljning av miljöarbetet
 - Hantering av avvikelser, korrigerande och förebyggande åtgärder
 - Beredskap och agerande vid nödlägen

2022-02-02

Bilaga 10 till Exploateringsavtal avseende
Ryssbergen

Det systematiska miljöarbetet ska vara dokumenterat och på anmodan kunna redovisas för Kommunen.

7.1.2 Miljöplan för Exploatörens arbeten

Exploatören ska innan arbeten påbörjas på plats presentera en skriftlig objektsanpassad miljöplan för Kommunen där följande punkter minst ska ingå:

1. En namngiven miljöansvarig och en namngiven miljökontaktperson för entreprenaden.
2. En redovisning av i entreprenaden identifierade betydande miljöaspekter och miljörisiker.
3. En beskrivning av vilka miljökraven är och hur de ska uppnås inom entreprenaden. Följande ska minst ingå i beskrivningen:
 - a) Generella miljökrav.
 - b) Objektspecifika miljökrav (miljökrav som är specifika utifrån det arbete som ska utföras och platsens förutsättningar), inklusive tillämpliga krav i miljölagstiftning, miljötillstånd eller myndighetsbeslut.
 - c) Byggherrens åtgärder för att uppfylla miljökrav samt för att förebygga miljöpåverkan och miljörisiker inom ramen för arbetet.
 - d) En identifiering och värdering av miljörisiker samt åtgärdsplan för att minimera riskerna.
 - e) Nödlägesberedskapsplan vid miljöolycka.
 - f) Hur miljökompetensen säkerställs, dvs vilken kompetens som finns med hänsyn till miljökraven och vilken kompetens som finns tillgänglig på plats.
 - g) Hur miljöplanen och miljökraven ska kommuniceras med personal, egen såväl som inhyrd.
 - h) Hur uppföljning sker för att säkerställa att arbete sker i enlighet med miljöplanen samt att miljökraven uppfylls.

Miljöplanen ska meddelas Kommunen innan arbetet påbörjas. Exploatören ska hålla miljöplanen aktuell.

7.1.1 Miljöronder

Miljöronder ska genomföras minst kvartalssvis under den tid som exploateringen genomförs. Exploatören ansvarar för att i god tid kalla Kommunen till miljörond och för att föra protokoll vid dessa. Protokoll ska delges Kommunen och andra berörda snarast efter genomförda miljöronder. Syftet med ronderna är att kontrollera att Exploatörens miljöarbete sker i enlighet med gällande krav och rutiner samt att identifiera risker och möjligheter.

7.1.2 Revisioner

Kommunen ska ha rätt att genomföra revisioner med avseende på miljökrav. Har Exploatören anlitat entreprenörer ska Kommunen ha samma rätt och tillträde hos dem.

2022-02-02

Bilaga 10 till Exploateringsavtal avseende
Ryssbergen

7.2 Skydd för kringboende, verksamheter och trafikanter

Arbete ska bedrivas i enlighet med krav i *Lokala ordningsföreskrifter* samt *Lokala hälsoskyddsföreskrifter för Nacka kommun*. Föreskrifterna innebär bland annat att arbetet ska bedrivas så att trafikanter, allmänheten, boende, fastighetsägare samt övrig verksamhet ska skyddas från störningar i form av transport, buller, tomgångskörning, nedsmutsning, damm, stänk, lukt eller ljus.

Exploatören ansvarar för kommunikation och informationsspridning avseende vilken typ av arbeten som ska utföras och hur länge arbeten kommer pågå.

Exploatören ansvarar även för hantering av inkommande synpunkter samt återkoppling till berörda parter.

7.3 Energi och klimat

Material ska minst uppfylla krav och kriterier enligt tabell 1 nedan.

Tabell 1 Klimatkrav på material (Trafikverket m fl, 2018) avseende anläggningsbetong

Material	
Armeringsstål vid tillverkning (A1-A3) ^{1, 2}	≤ 0,75 kg CO ₂ /kg stål
Konstruktionsstål vid tillverkning (A1-A3)	Krav på miljövarudeklaration typ III (Environmental Product Declarations , EPD) för väg- och brovägarna inklusive vajerräcken, pälår och spont samt rostfria konstruktions-stålprodukter
Cement/Betong (A1-A3) ^{3, 4}	≤ 0,70 kg CO ₂ /kg cement alternativt Exploatören ska vid anmodan kunna redovisa certifierade miljövarudeklarationer typ III (EPD) för den anläggningsbetong som använts inom entreprenaden. Minskning av klimatpåverkan från betongen med 25% jämfört med utgångsvärde där hela bevisbördan är hos betongtillverkare/Exploatör. Utgångsnivån för föreskriven betong ska utgå från exponeringsklass och hållfasthet, och den cementtyp som tillåts.
¹ Enligt EN 15804. ² Rostfri och galvaniserad armering är undantagen där sådan armering krävs i konstruktionen. ³ Kustområden och områden som uttryckligen kräver betong framtagna för korrosiv miljö är undantagna från detta krav. ⁴ Kraven avser inte färdiga betongprodukter. Krav på dessa kan tillkomma.	

7.4 Fordon och arbetsmaskiner

7.4.1 Drivmedel

Drivmedel ska minst uppfylla krav och kriterier enligt tabell 2 nedan.

2022-02-02
 Bilaga 10 till Exploateringsavtal avseende
 Ryssbergen

Tabell 2 Drivmedel (Trafikverket m fl, 2018)

Krav på drivmedel	Klimatpåverkan från drivmedel
<ul style="list-style-type: none"> • Alkylatbensin (SS 155461:2008 och SFS 2011:319 §5) • Bensin MK1 (SS-EN 228:2013 och SFS 2011:319 §4) • Dieselbränsle MK1 (SS 155435:2016 och SFS 2011:319 §8) • E85 (SS 155480:2012) • ED95 (SS 155437:2015) • Fordonsgas (SS-EN 16723-2:2017) • RME/FAME (SS-EN 14214:2012+A1:2014) • Syntetiska dieselbränslen (EN 15940:2016) <p>Alkylatbensin ska användas för motorerna i bensindrivna arbetsmaskiner och arbetsredskap i de fall dessa inte är försedda med katalytisk rening.</p> <p>Utöver ovan listade drivmedel är det även tillåtet att använda el, vätgas eller annat drivmedel (såsom HVO100) som är miljövänligare än de listade drivmedlen.</p>	<p>Minst 20 % av den samlade energi-användningen, avseende fordon och arbetsmaskiner, ska bestå av el från förnybara energikällor¹ och/eller hållbara höginblandade och hållbara rena biodrivmedel som inte omfattas av reduktionsplikt.</p> <p>I de fall biodrivmedel används för att uppfylla eventuella klimatkrav måste det, för det aktuella drivmedlet, finnas ett hållbarhetsbesked² utfärdat av Energi-myndigheten i enlighet med Lag (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen.</p>
<p>¹ Med förnybara energikällor avses biobränsle, geotermisk energi, solenergi, vattenkraft, vindkraft och vågenergi enligt Lag (2011:1200) om elcertifikat.</p> <p>² Ett intyg om att biodrivmedel och flytande biobränslen anses som hållbara och uppfyller de hållbarhetskriterier som anges i Lag (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen.18</p>	

Förbrukade mängder och kvaliteter av el och drivmedel till fordon och arbetsmaskiner ska vid anmodan kunna redovisas. Syftet är att uppgifterna ska kunna användas för beräkning av projektets klimatkalkyl. Redovisning ska ske till miljöenheten.

7.4.2 Fordon och arbetsmaskiner

Lätta respektive tunga fordon samt arbetsmaskiner ska minst uppfylla krav enligt tabell 3 nedan.

Tabell 3 Krav på Lätta fordon, tunga fordon samt arbetsmaskiner (Trafikverket m fl, 2018)

Lätta fordon	Tunga fordon	Arbetsmaskiner
<ul style="list-style-type: none">Lätta fordon ska uppfylla Euroklass 5 eller senare Eurokrav <p><i>Kraven enligt ovan omfattar inte lätta tvåvägsfordon.</i></p>	<ul style="list-style-type: none">Tunga fordon ska uppfylla Euroklass VI eller senare Eurokrav.Tunga fordon som för sin uppgift på arbetsplatsen drivs med el, och använder förbränningsmotor för sin förflyttning/framdrift ska uppfylla Euro V. Fordonets förbränningsmotor får i sådant fall ej användas under arbete eller för att framställa el. <p>För transport av geoteknisk utrustning så får även direkt-importerade fordon från USA som saknar Euroklass användas. Dessa direkt-importerade fordon får inte vara äldre än 12 år, tillverkningsåret oräknat.</p> <p><i>Kraven enligt ovan omfattar inte tunga tvåvägsfordon, tunga spårfordon och spridarbilar för tankbeläggning.</i></p>	<ul style="list-style-type: none">Arbetsmaskiner får inte vara äldre än 6 år, tillverkningsåret oräknat.Arbetsmaskiner vars motorer har en effekt under 19 kW får inte vara äldre än 9 år, tillverkningsåret oräknat.Arbetsmaskiner vars motorer uppfyller kraven enligt Steg IV eller senare Steg-krav för användas även om ålderskravet inte är uppfyllt.Arbetsmaskiner som för sin uppgift drivs med el, och använder förbränningsmotor för sin förflyttning/framdrift får inte vara äldre än 9 år, tillverkningsåret oräknat. Arbetsmaskinens förbränningsmotor får i sådant fall ej användas under arbete eller för att framställa el. <p><i>Kraven enligt ovan omfattar inte tunga tvåvägsarbetsmaskiner och spårgående arbetsmaskiner.</i></p>

För arbetsmaskiner som har genomgått motorbyte eller uppgraderats gäller krav samt redovisning i enlighet med *Gemensamma miljökrav för entreprenader 2018* utgiven av Trafikverket, Stockholms stad m.fl.

Använda fordon och arbetsmaskiner, som berörs av kraven, ska dokumenteras och vid anmodan kunna redovisas i en förteckning innehållande:

- Fordon:** fordonstyp, märke, modell, registreringsnummer och utsläppsklass (Euroklass).
- Arbetsmaskiner:** maskintyp, märke, modell, tillverkningsår, serie- eller typbeteckning, motoreffekt, utsläppsklass om tillämpligt (Stegklass).

7.5 Kemiska produkter, varor och material

7.5.1 Innehåll av farliga ämnen

Exploatören ska säkerställa att alla *kemiska produkter*² som används i entreprenaden respektive alla inbyggda *material* och *varor*³ är fria från ämnen som är skadliga för människors hälsa och/eller miljön (så kallade riskminsknings- eller utfasningsämnen).

Som stöd för att identifiera och verifiera att kemiska produkter, material och varor är fria från miljö- och hälsoskadliga ämnen hänvisas till tabell 4.

Tabell 4 Kategorier för bedömning av kemiska produkter, varor och material.

Kategorier	Verifiering (Produkt uppfyller kriterier enligt nedan)
1. "Tillåtna" I första hand ska <i>kemiska produkter, material</i> och <i>varor</i> väljas som <u>inte</u> innehåller riskminsknings- eller utfasningsämnen.	<ul style="list-style-type: none">- Trafikverkets kriterier för grupp A- Bedömning BASTA i bastaonline- Bedömningen "Rekommenderas" eller "Accepteras" i Byggvarubedömningen, alternativt- Bedömningen "A", "B" eller "C+" i SundaHus
2. "Riskminskning" Om det inte är möjligt att uppfylla kriterier enligt punkt 1 "Tillåtna", får <i>kemiska produkter, material</i> och <i>varor</i> användas som innehåller riskminskningsämnen.	<ul style="list-style-type: none">- Trafikverkets kriterier för grupp B, alternativt- Bedömning BETA i bastaonline.
3. "Utfasning" Om det inte heller är möjligt att uppfylla kriterier för enligt punkt 2. "Riskminskning" får övriga <i>kemiska produkter, material</i> och <i>varor</i> användas, förutsatt att de inte innehåller ämnen på Trafikverkets förbudslista* i halter lika med eller över respektive ämnes egenskapskriterier	<ul style="list-style-type: none">- Trafikverkets kriterier för grupp C

² Kemisk produkt är ett kemiskt ämne eller en beredning av kemiska ämnen som inte är en vara. Definition enligt Miljöbalken (1998:808) 14 kap 2§.

³ En vara är ett föremål som under produktionen får en särskild form, yta eller design, vilken i större utsträckning än dess kemiska sammansättning bestämmer dess funktion. Material finns inte definierat i lagstiftningen. Med material avses bulkmaterial som varor kan byggas upp av, till exempel trä, stål och plast.

4. "Förbud" <i>Kemiska produkter, material och varor</i> får inte användas om de innehåller ämnen på Trafikverkets förbudslista* halter lika med eller över respektive ämnes egenskapskriterier, Grupp D.	- <i>Trafikverkets kriterier för grupp D</i>
---	--

*Trafikverkets förbudslista finns på Trafikverkets hemsida (www.trafikverket.se)

I de fall det inte är möjligt att välja *kemiska produkter, material och varor* som är fria från miljö- och hälsoskadliga ämnen ska produktvalsprincipen⁴ tillämpas för att hitta det miljömässigt bästa alternativet. *Kemiska produkter, material och varor* som avviker från kriterier enligt tabell 4 får endast användas efter Byggherrens godkännande och Byggherren ansvarar även för att avstegsansökningar upprättas.

7.5.2 Dokumentation av kemiska produkter, varor och material

Exploatören ska hålla en förteckning över de *kemiska produkter* (även bränslen, smörjmedel och hydrauloljor) som används i entreprenaden och de *material* och *varor* som byggs in. Förteckningen ska innehålla namn, leverantör, faroklass (endast *kemiska produkter*), information om varan är inbyggd eller förbrukningsvara, plats (gäller inbyggda material och varor), mängd samt grupp enligt kriterier i tabell 4. Förteckningen ska lämnas till Kommunen på begäran. Byggherren ska på begäran kunna redovisa byggvarudeklarationer för använda varor och material samt säkerhetsdatablad för använda kemikalier samt upprättade avstegsansökningar.

7.5.3 Förvaring och hantering av kemiska produkter, drivmedel, mm

Kemiska produkter ska vara tydligt märkta med produktnamn och gällande farosymbol så att alla som kan komma i kontakt med dem vet vad de innehåller samt om särskilda skyddsåtgärder behöver vidtas vid användning. Säkerhetsdatablad samt en uppdaterad förteckning ska finnas tillgängliga på arbetsplatsen för alla kemiska produkter som används eller förvaras.

Skyddsåtgärder ska vidtas så att mark och vatten inte förorenas vid förvaring och hantering av kemiska produkter, drivmedel, olja, farligt avfall eller dylikt. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras så att obehöriga inte kommer åt dem. Förvaring ska ske på tät, hårdgjord yta och lagringsplatsen ska förses med regnskydd. Om kemikalierna är i flytande form ska de antingen förvaras invallade eller i ett uppsamlingstråg. Invallningen eller tråget ska rymma minst halva den lagrade volymen, dock minst den största behållarens volym.

⁴ Miljöbalkens 2 kapitel 4 §

Alla cisterner som innehåller brandfarliga vätskor eller spillolja ska besiktigas av ett ackrediterat företag. Cisterner ska placeras på ordentligt skyddsavstånd från känslig omgivning såsom dagvattenbrunnar, vattentäkter, vattendrag och dräneringsdiken. Cisterner ska vara dubbelmantlade och skyddade från påkörning. Mobila cisterner ska vara ADR-godkända, påkörningsskyddade och typgodkända av Sveriges provnings- och forskningsinstitut (SP). Stationära tankar ska vara dubbelmantlade eller invallade samt placeras skyddat.

Service- och tankningsställen för arbetsmaskiner och arbetsfordon ska säkras med avseende på spill till mark. Beredskap för att ta hand om spill och olyckshändelser ska finnas på arbetsstället samt i alla fordon och arbetsmaskiner.

7.5.4 Resurser och avfall

7.5.4.1 Resursoptimering och förebyggande av avfall

Exploatören ska ha ett systematiskt arbetssätt för att säkerställa att resurser används på ett effektivt sätt och att mängden avfall minimeras.

7.5.4.2 Sortering av avfall

Avfall ska sorteras på arbetsplatsen. Sortering av bygg- och rivningsavfall ska göras minst enligt basnivå i *Byggföretagens Resurs- och avfallsriktlinjer vid byggande och rivning*.

Avfall ska förvaras i uppmärkta kärl för att underlätta sortering. Farligt avfall ska sorteras och förvaras läckageskyddat och inlåst. För farligt avfall ska anteckningsskyldigheten efterlevas. Dokumentation ska finnas tillgänglig hos den egna verksamheten och ska kunna visas upp på begäran av Tillsynsmyndigheten.

7.5.4.3 Tillstånd för transport och behandling av avfall

Exploatören ska säkerställa att anlitade avfallsentreprenörer och saneringsentreprenörer har erforderliga tillstånd för transport och behandling av avfall.

7.6 Luftföroreningar

Allmänt gäller att transporter under byggskedet ska optimeras och samordnas. Exploatören ansvarar för att störningar på den allmänna trafiken minimeras.

Arbetsätt ska planeras så att arbete med dammande arbetsuppgifter inte uppkommer eller begränsas så långt som möjligt.

Vid klagomål på luftutsläpp i form av damning eller avgaser från maskiner så ska riktade insatser göras för att bedöma klagomålets relevans samt för att åtgärda problemen.

Kontroll eller mätningar av luftkvaliteten ska utföras vid behov till exempel vid klagomål eller på begäran av Kommunen.

7.7 Buller och stomljud

7.7.1 Luftburet ljud

7.7.1.1 Bullerkrav och skyddsåtgärder

Exploatören ska iaktta gällande lagregler och föreskrifter med avseende på buller och skyddsåtgärder.

7.7.1.2 Bullerutredning

Exploatören ska innan arbetena startas och löpande under projektets gång bedöma om det finns risk för överskridande av bullerkraven. Vid risk för överskridanden ska Exploatören innan berörda arbeten påbörjas göra en bullerutredning och där visa för Kommunen hur man avser att klara kraven för luftburet ljud samt redovisa planeringen av sin egenkontroll.

7.7.1.3 Verifiering av krav

Exploatören ska verifiera genom mätning att aktuella bullervärden innehålls.

7.7.1.4 Stomljud

Stomljudsalstrande arbeten får endast utföras helgfri måndag – fredag kl. 07.00 – 19.00. Exploatören samråder med Tillsynsmyndigheten kring planerade överskridanden.

7.8 Natur- och kulturmiljö

Åtgärder som avser säkerställa skydd av skyddsvärd miljö eller objekt ska upprättas och genomföras. Dessa ska redovisas för Kommunen på begäran.

Exploatören ansvarar därmed även för kunskap om, och hanteringen av eventuella fornlämningar i samråd med ansvarig myndighet.

7.9 Länshållningsvatten

En plan för hantering av länshållningsvatten ska redovisas inom ramen för Exploatören upprättade Miljöplan. Planen ska lämnas till Nacka vatten och avfall minst 5 veckor före byggstart.

Länshållningsvatten från entreprenaden ska avledas till dag- eller spillvattennät utifrån specifikationer från ledningsägaren. Länshållningsvatten i samband med sprängning ska ledas till spillvattennät.

Allt vatten som leds till dag- eller spillvattennätet ska uppfylla ledningsägarens krav.

Exploatören ansvarar för att skriva avtal med ledningsägaren och uppfylla dennes krav. Inför anslutning ska Nacka vatten och avfall eller annan ledningsägare på plats anvisa påkopplingspunkter.

Vid de tillfällen då länshållet vatten kan komma att infiltreras eller släppas direkt till recipient ska tillsynsmyndigheten (miljöenheten), Nacka kommun, kontaktas.

7.9.1 Överskridanden och nödlägen

Vid överskridanden av angivna krav i enlighet med teknisk beskrivning ska Kommunen samt Nacka vatten och avfall informeras inom ett dygn i en avvikelserapport. Exploatören utreder orsaken och utarbetar ett förslag till åtgärd för att reducera dessa halter eller komplettera reningsanläggningen.

Vid nödläge ska Exploatören stoppa pumparna för att undvika utpumpning vid ett större oljeläckage.

För mer information se *Länshållningsvatten Anvisningar för hantering av länshållningsvatten i Nacka kommun* på Nacka kommuns hemsida.

7.10 Jord- och bergmassor

7.10.1 Planering av masshantering

Exploatören ansvarar för masshanteringen i sitt projekt. Masshanteringen i projektet bör optimeras ur miljösynpunkt och för detta ändamål bör en masshanteringsplan upprättas som syftar till att säkerställa att massor hanteras på ett enhetligt och miljösäkert sätt. Rätt hantering av massor innebär att risken för spridning av eventuella föroreningar minimeras. Massor bör så långt det är möjligt återanvändas inom projektet för att på så sätt minimera transporter för en minskad klimatbelastning samt att förbättra hushållningen av naturresurser. Masshanteringsplanen bör redogöra för hur massor som ska återanvändas i projektet kommer att hanteras, lagras och återföras samt hur överskottsmassor och eventuellt förorenade massor ska hanteras, lagras och bortföras. För klassificering av massor nyttjas Naturvårdsverkets generella riktvärden för förorenad mark (Rapport 5976).

2022-02-02

Bilaga 10 till Exploateringsavtal avseende
Ryssbergen

7.10.2 Påträffande av oförutsedda föroreningar

Vid schaktning ska Exploatören vara vaksam på jord- och bergmassor och länshållningsvatten som avviker från normalt i fråga om lukt och utseende. Då Exploatören påträffar oförutsedda föroreningar i mark och vatten ska schaktarbetet omedelbart avbrytas och åtgärder vidtas för att förhindra vidare spridning till omgivningen. Tillsynsmyndigheten (Miljöenheten vid Nacka kommun) ska genast meddelas för beslut om vidare hantering och skyddsåtgärder.

Exploatören ansvarar även för att underrätta samt anmäla övrig efterbehandling av förorenad mark till tillsynsmyndigheten.

Kontaktuppgifter och blankett för upplysning om mark eller vattenförorening finns på Nacka kommuns hemsida <https://www.nacka.se/arbete-foretagande/tillstandsguiden/alla-tillstand/miljo-halsoskydd/forenrad-mark-och-vatten-anmalningar/>